

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 17ης Μαΐου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 23, πρώτο εδάφιο – Αναστολή της κύριας δίκης από εθνικό δικαστήριο το οποίο υποβάλλει στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ – Δυνατότητα μερικής αναστολής»

Στην υπόθεση C-176/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικό δικαστήριο ειδικών αρμοδιοτήτων, Βουλγαρία) με απόφαση της 8ης Μαρτίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο την ίδια ημέρα, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας κατά των

BK,

ZhP,

παρισταμένης της:

Spetsializirana Prokuratura

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. S. Rossi, πρόεδρο τμήματος, Κ. Λυκούργο (εισηγητή), πρόεδρο του τετάρτου τμήματος, και Ο. Spineanu-Matei, δικαστή,

γενική εισαγγελέας: Τ. Čapeta

γραμματέας: Α. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Βουλγαρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Τ. Mitova και Ε. Petranova,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον F. Erlbacher, την Ε. Rousseva και τον M. Wasmeier,

* Γλώσσα διαδικασίας: η βουλγαρική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 2 Η υπό κρίση αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας κατά των ΒΚ και ZhP για την τέλεση πράξεων που χαρακτηρίστηκαν ως διαφθορά.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Το άρθρο 23, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει τα εξής:

«Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 267 [ΣΛΕΕ], η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου που αναστέλλει τη διαδικασία και παραπέμπει στο Δικαστήριο, κοινοποιείται προς αυτό επιμελεία του εθνικού δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται, εν συνεχεία, επιμελεία του γραμματέως του Δικαστηρίου, στους ενδιαφερομένους διαδίκους, στα κράτη μέλη και στην [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή, καθώς και στο θεσμικό ή λοιπό όργανο ή τον οργανισμό της [Ευρωπαϊκής] Ένωσης που έχει εκδώσει την πράξη το κύρος ή η ερμηνεία της οποίας αμφισβητείται.»

Το βουλγαρικό δίκαιο

- 4 Από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι, δυνάμει των κανόνων διαδικασίας που έχουν εφαρμογή στη διαφορά της κύριας δίκης, η ποινική διαδικασία αναστέλλεται όταν εθνικό δικαστήριο υποβάλλει στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 5 Στις 26 Φεβρουαρίου 2021 η Spetsialirizana prokuratura (Ειδική Εισαγγελία, Βουλγαρία) απέστειλε στο αιτούν δικαστήριο το κατηγορητήριο κατά των ΒΚ και ZhP για πράξεις που στοιχειοθετούν το αδίκημα της διαφθοράς, τις οποίες φέρεται ότι τέλεσαν οι κατηγορούμενοι ως προανακριτικοί αστυνομικοί υπάλληλοι.
- 6 Ο ΒΚ αμφισβήτησε τον εκ μέρους της εισαγγελίας νομικό χαρακτηρισμό της διαφθοράς. Διερωτώμενο ως προς το κατά πόσον έχει την εξουσία να προβεί σε επαναχαρακτηρισμό της επίμαχης αξιόποινης πράξης χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του κατηγορουμένου, το αιτούν δικαστήριο υπέβαλε στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφοι 3 και 4, της οδηγίας 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο

ποινικών διαδικασιών (ΕΕ 2012, L 142, σ. 1), και του άρθρου 47, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αίτηση αυτή αποτελεί αντικείμενο της υπόθεσης C-175/22.

- 7 Επιπλέον, οι BK και ZhP αμφισβήτησαν τον τρόπο διεξαγωγής της διαδικασίας σύλληψής τους καθώς και την ανεύρεση ποσού σημαδεμένων χαρτονομισμάτων στο γραφείο του τελευταίου. Η σύλληψη των BK και ZhP έλαβε χώρα στα γραφεία της υπηρεσίας τους, στους διαδρόμους της οποίας ήταν εγκατεστημένες βιντεοκάμερες που κατέγραψαν εν μέρει τη σύλληψη καθώς και την ανεύρεση των χαρτονομισμάτων.
- 8 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, έως τον χρόνο υποβολής της υπό εξέταση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, ανακρίθηκαν εμπλεκόμενοι στη σύλληψη και εξετάστηκε τμήμα των επίμαχων βιντεοεγγραφών. Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι οφείλει να ανακρίνει τουλάχιστον τρία ακόμη άτομα και να εξετάσει τις λοιπές βιντεοεγγραφές, όπως επίσης και το υλικό από μια κρυφή κάμερα και ένα κρυφό μικρόφωνο.
- 9 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, από τυπική άποψη, δεν υπάρχει λόγος να μη συνεχίσει την εξέταση της υπόθεσης της οποίας έχει επιληφθεί καθώς και τη συγκέντρωση αποδείξεων προς διαπίστωση του υποστατού και του περιεχομένου των πράξεων που φέρεται ότι διαπράχθηκαν. Τα στοιχεία αυτά ουδόλως συνδέονται με τα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα στο πλαίσιο της υπόθεσης C-175/22. Μετά τη συγκέντρωση των εν λόγω αποδείξεων, το αιτούν δικαστήριο θα μπορούσε να αναστείλει τη διαδικασία της κύριας δίκης στο σύνολό της έως ότου λάβει την απάντηση του Δικαστηρίου επί των ερωτημάτων αυτών. Κατόπιν της απάντησης, θα μπορούσε να επαναλάβει τη διαδικασία, να ενημερώσει τον κατηγορούμενο για τον τυχόν νομικό επαναχαρακτηρισμό των επίμαχων πράξεων και, αφού ακούσει τους διαδίκους, να αποφανθεί επί της ουσίας.
- 10 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, ωστόσο, αν μπορεί να συνεχίσει την εκδίκαση της υπόθεσης της κύριας δίκης υπό το πρίσμα του άρθρου 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, συγκεκριμένα, να συνεχίσει τη συγκέντρωση αποδείξεων μετά την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων στο Δικαστήριο στο πλαίσιο της υπόθεσης C-175/22.
- 11 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η προδικαστική παραπομπή συνεπάγεται κατ' ανάγκην την αναστολή της κύριας δίκης όσον αφορά τα υποβληθέντα στο πλαίσιο της παραπομπής ερωτήματα. Τούτου δοθέντος, θεωρεί ότι η κύρια δίκη μπορεί να συνεχιστεί επί ζητημάτων που δεν άπτονται της παραπομπής, εξυπακουόμενου ότι δεν μπορεί να εκδοθεί επί της ουσίας απόφαση έως ότου λάβει την απόφαση του Δικαστηρίου επί των προδικαστικών ερωτημάτων.
- 12 Το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι, ακολουθώντας μια τέτοια προσέγγιση, μπορεί να αποφύγει την απώλεια χρόνου που συνεπάγεται η αναστολή της κύριας δίκης, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τον σεβασμό του δικαιώματος εκδίκασης των υποθέσεων εντός εύλογης προθεσμίας, σύμφωνα με το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
- 13 Εκτιμά επίσης ότι κύρια αποστολή του εθνικού δικαστή είναι η επίλυση της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί, το δε δίκαιο της Ένωσης ρυθμίζει το ζήτημα της αναστολής της κύριας δίκης μόνο στο μέτρο που η αναστολή αυτή είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας της απόφασης του Δικαστηρίου.

- 14 Το αιτούν δικαστήριο τονίζει ότι ανέστειλε στο σύνολό της την κύρια δίκη εν αναμονή της απάντησης του Δικαστηρίου επί του υποβληθέντος στο πλαίσιο της υπό κρίση υπόθεσης προδικαστικού ερωτήματος.
- 15 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικό δικαστήριο ειδικών αρμοδιοτήτων, Βουλγαρία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης την έννοια ότι επιβάλλει στο εθνικό δικαστήριο που έχει υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ να αναστείλει την κύρια δίκη στο σύνολό της ή αρκεί να την αναστείλει μόνο κατά το μέρος που αφορά το υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα;»

- 16 Με έγγραφο της 5ης Αυγούστου 2022, το Sofiyski gradski sad (πλημμελειοδικείο Σόφιας, Βουλγαρία) ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι, κατόπιν νομοθετικής μεταρρύθμισης η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 27 Ιουλίου 2022, καταργήθηκε το Spetsializiran nakazatelen sad (ποινικό δικαστήριο ειδικών αρμοδιοτήτων) και ορισμένες εκ των ποινικών υποθέσεων που υπάγονταν στην αρμοδιότητά του, συμπεριλαμβανομένης της υπόθεσης της κύριας δίκης, υπήχθησαν, από την ημερομηνία αυτή, στο Sofiyski gradski sad (πλημμελειοδικείο Σόφιας).

Επί του παραδεκτού του προδικαστικού ερωτήματος

- 17 Η Βουλγαρική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη διότι το αιτούν δικαστήριο δεν παρέσχε στο Δικαστήριο τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που του είναι αναγκαία για να δώσει μια ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης χρήσιμη για το εν λόγω δικαστήριο.
- 18 Συγκεκριμένα, η Βουλγαρική Κυβέρνηση επισημαίνει ότι το άρθρο 488 του βουλγαρικού κώδικα ποινικής δικονομίας, το οποίο δεν μνημονεύεται στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, αφορά ειδικώς την αναστολή της ποινικής διαδικασίας όταν υποβάλλεται τέτοια αίτηση στο Δικαστήριο σε υπόθεση όπως αυτή της κύριας δίκης. Σύμφωνα με το προαναφερθέν άρθρο, και υπό την επιφύλαξη της επαλήθευσης στην οποία πρέπει ενδεχομένως να προβεί το αιτούν δικαστήριο, η διαδικασία της κύριας δίκης αναστέλλεται στο σύνολό της, δύναται όμως να επαναληφθεί πριν αποφανθεί το Δικαστήριο επί της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για τη συγκέντρωση και διατήρηση αποδείξεων.
- 19 Συναφώς υπενθυμίζεται ότι ισχύει τεκμήριο λυσιτέλειας για τα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης προδικαστικά ερωτήματα που έχει υποβάλει το εθνικό δικαστήριο εντός του νομικού και πραγματικού πλαισίου το οποίο έχει προσδιορίσει με δική του ευθύνη και την ακρίβεια του οποίου δεν οφείλει να ελέγξει το Δικαστήριο. Επομένως, το Δικαστήριο μπορεί να απορρίψει αίτηση εθνικού δικαστηρίου για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως μόνον όταν είναι πρόδηλο ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ουδεμία σχέση έχει με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή, ακόμη, όταν το Δικαστήριο δεν έχει στη διάθεσή του τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που του είναι αναγκαία για να δώσει χρήσιμη απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα (απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2022, Veejaam και Esro, C-470/20, EU:C:2022:981, σκέψη 51 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 20 Συναφώς, κατά το άρθρο 94, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, πλην του κειμένου των υποβαλλόμενων στο Δικαστήριο προδικαστικών ερωτημάτων, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως περιλαμβάνει το περιεχόμενο των δυνητικά εφαρμοστέων εν προκειμένω εθνικών διατάξεων και, ενδεχομένως, τη σχετική εθνική νομολογία. Οι απαιτήσεις αυτές υπενθυμίζονται επίσης στα σημεία 15 και 16 των συστάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τα εθνικά δικαστήρια, σχετικών με την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων (ΕΕ 2019, C 380, σ. 1).
- 21 Εν προκειμένω, όπως επισημαίνεται στη σκέψη 9 της παρούσας απόφασης, το αιτούν δικαστήριο εκθέτει τις δυνατότητες που έχει στη διάθεσή του στο πλαίσιο του εφαρμοστέου δικονομικού δικαίου. Εξάλλου, είναι τέτοια η διατύπωση του προδικαστικού ερωτήματος που είναι δυνατό να του δοθεί χρήσιμη απάντηση χωρίς παραπομπή στην εθνική νομοθεσία.
- 22 Συνεπώς, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 23 Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει σε εθνικό δικαστήριο που υπέβαλε αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία μόνον ως προς τις πτυχές της υπόθεσης που μπορούν να επηρεαστούν από την απάντηση του Δικαστηρίου επί της αιτήσεως αυτής.
- 24 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, ελλείψει σχετικών κανόνων της Ένωσης, εναπόκειται στην εσωτερική έννομη τάξη κάθε κράτους μέλους, δυνάμει της αρχής της δικονομικής αυτονομίας, να θεσπίσει τους δικονομικούς κανόνες περί ενδίκων βοηθημάτων που αποσκοπούν στη διασφάλιση των δικαιωμάτων τα οποία αντλούν οι πολίτες από το δίκαιο της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της 16ης Δεκεμβρίου 1976, *Rewe-Zentralfinanz* και *Rewe-Zentral*, 33/76, EU:C:1976:188, σκέψη 5, και της 22ας Απριλίου 2021, *Profi Credit Slovakia*, C-485/19, EU:C:2021:313, σκέψη 52 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 25 Η αρχή αυτή πρέπει εντούτοις να εφαρμόζεται τηρουμένων των αρχών της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας, προκειμένου να διαφυλάσσεται η πρακτική αποτελεσματικότητα των εφαρμοστέων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 3ης Ιουνίου 2021, *Bankia*, C-910/19, EU:C:2021:433, σκέψη 45 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Ειδικότερα, δυνάμει της αρχής της αποτελεσματικότητας, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να ασκήσουν την δικονομική αυτονομία τους κατά τρόπο που θα καθιστούσε πρακτικώς αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμει το δίκαιο της Ένωσης [πρβλ. αποφάσεις της 9ης Νοεμβρίου 1983, *San Giorgio*, 199/82, EU:C:1983:318, σκέψη 14, και της 24ης Νοεμβρίου 2022, *Varhoven administrativen sad* (Κατάργηση της αμφισβητούμενης διατάξεως), C-289/21, EU:C:2022:920, σκέψη 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 26 Όσον αφορά τη διαδικασία προδικαστικής παραπομπής, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, καθιερώνοντας τον διάλογο σε επίπεδο δικαιοδοτικών οργάνων μεταξύ του Δικαστηρίου και των δικαστηρίων των κρατών μελών, αποσκοπεί στη διασφάλιση της ενότητας της ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης, καθιστώντας, επομένως, δυνατή τη διασφάλιση της συνοχής, της πλήρους

αποτελεσματικότητάς του και της αυτονομίας του, καθώς και, εν τέλει, του ιδιάζοντος χαρακτήρα του δικαίου που θεσπίζουν οι Συνθήκες (πρβλ. απόφαση της 29ης Μαρτίου 2022, *Getin Noble Bank*, C-132/20, EU:C:2022:235, σκέψη 71 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 27 Κατά πάγια νομολογία, η απόφαση που εκδίδεται στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής δεσμεύει το εθνικό δικαστήριο ως προς την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης για την επίλυση της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί [πρβλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 3ης Φεβρουαρίου 1977, *Benedetti*, 52/76, EU:C:1977:16, σκέψη 26, και της 22ας Φεβρουαρίου 2022, RS (Αποτέλεσμα των αποφάσεων συνταγματικού δικαστηρίου), C-430/21, EU:C:2022:99, σκέψη 74].
- 28 Η διατήρηση της πρακτικής αποτελεσματικότητας της διαδικασίας προδικαστικής παραπομπής δεν καθίσταται πρακτικώς αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερής σε περίπτωση που εθνικός κανόνας επιτρέπει τη συνέχιση της κύριας δίκης μεταξύ της υποβολής της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο και της έκδοσης της διάταξης ή της απόφασης με την οποία το Δικαστήριο απαντά στην αίτηση, προς τον σκοπό της διενέργειας διαδικαστικών πράξεων που κατά την κρίση του αιτούντος δικαστηρίου είναι αναγκαίες και αφορούν ζητήματα μη συνδεδεμένα με τα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα, ήτοι διαδικαστικών πράξεων οι οποίες, ως εκ της φύσεώς τους, δεν εμποδίζουν το αιτούν δικαστήριο να συμμορφωθεί προς τη διάταξη ή την απόφαση του Δικαστηρίου επί των προδικαστικών ερωτημάτων στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης.
- 29 Το συμπέρασμα αυτό επιρρωννύεται από το ότι εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εκτιμά σε ποιο στάδιο της διαδικασίας είναι σκόπιμο να απευθύνει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο (πρβλ. αποφάσεις της 27ης Ιουνίου 1991, *Mecanarte*, C-348/89, EU:C:1991:278, σκέψη 49, και της 7ης Απριλίου 2016, *Degano Trasporti*, C-546/14, EU:C:2016:206, σκέψεις 16 και 17).
- 30 Επομένως, δεδομένου ότι αίτηση προδικαστικής αποφάσεως μπορεί να απευθυνθεί στο Δικαστήριο ακόμη και σε πρώιμο στάδιο της κύριας δίκης, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει να είναι σε θέση, εν αναμονή της απάντησης του Δικαστηρίου στην αίτηση αυτή, να συνεχίσει τη δίκη με διαδικαστικές πράξεις που κατά την κρίση του είναι αναγκαίες και δεν συνδέονται με τα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα.
- 31 Επισημαίνεται ότι η ως άνω συλλογιστική ακολουθήθηκε σιωπηρώς στην απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2021, *Euro Box Promotion κ.λπ.* (C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 και C-840/19, EU:C:2021:1034). Συγκεκριμένα, στη σκέψη 80 της απόφασης εκείνης το Δικαστήριο αναφέρει ότι, μετά την υποβολή σε αυτό της επίμαχης αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως σε μία από τις υποθέσεις επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, η απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία είχε ακυρωθεί και ότι η διαδικασία αυτή είχε συνεχιστεί ως προς ζητήματα άλλα από εκείνα που αποτελούσαν αντικείμενο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως. Στη σκέψη 141 της ίδιας απόφασης το Δικαστήριο έκρινε ότι η συγκεκριμένη αίτηση ήταν παραδεκτή, χωρίς να κρίνει αναγκαία την εξέταση τυχόν παράβασης του άρθρου 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 32 Κατόπιν του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει την έννοια ότι εθνικό δικαστήριο που υπέβαλε αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ επιτρέπεται να αναστείλει την κύρια δίκη μόνον ως προς τις πτυχές της υπόθεσης που μπορούν να επηρεαστούν από την απάντηση του Δικαστηρίου επί της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 33 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (ένατο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει την έννοια ότι εθνικό δικαστήριο που υπέβαλε αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ επιτρέπεται να αναστείλει την κύρια δίκη μόνον ως προς τις πτυχές της υπόθεσης που μπορούν να επηρεαστούν από την απάντηση του Δικαστηρίου επί της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως.

(υπογραφές)